

SOFAK

jaarverslag 2023

- April 2024 -

Inleiding

SOFAK (Stichting Ondersteuningsfonds Allochtone Kerken) is een klein fonds dat al sinds de jaren '90 financiële ondersteuning biedt aan internationale en migrantenkerken.

2023 was een bewogen jaar voor SOFAK. In samenwerking met een handvol fondsen zijn we flink aan de weg gaan timmeren en proberen we in samenwerking met SKIN de migrantenkerken in ons land zo goed mogelijk te dienen. Voor de volledigheid: SKIN - Samen Kerk in Nederland - is de landelijke koepelorganisatie van internationale en migrantenkerken. SKIN biedt ondersteuning aan de leiders en actieve vrijwilligers van deze kerkgemeenschappen, met als doel dat zij ten volle kerk kunnen zijn in de Nederlandse samenleving. Deze ondersteuning krijgt o.a. vorm d.m.v. cursussen, helpdesk, netwerkuitbreiding, vertegenwoordiging en belangenbehartiging.

Als bestuur van SOFAK vertellen we in dit jaarverslag wat we in 2023 met de ons toevertrouwde gelden gedaan hebben én wat de vooruitzichten zijn voor de komende tijd.

SOFAK is gericht op de groei van internationale en migrantenkerken in Nederland; groei in de breedte en in de diepte. We zien graag gebeuren dat deze kerken een toonaangevende rol spelen in wijken en buurten van grote en kleinere steden; zo mogelijk in samenwerking met een bestaande oudere kerk. We ondersteunen ook het getuigenis van deze kerken binnen het geheel van de migrantengemeenschappen én willen we meer bekendheid geven aan het bestaan en de vitaliteit van deze kerken binnen christelijk Nederland.

Dit doet SOFAK, in nauwe samenwerking met SKIN, op drie manieren:

- Financiële ondersteuning ten bate van kerkactiviteiten.
- Beschikbaar maken van nodige (organisatorische) kennis over kerkzijn in Nederland.
- Bevorderen van (de uitwisseling) van kennis tussen christenen uit gevestigde kerken en migrantenkerken.

Veranderingen

SOFAK is dankbaar voor de doorgaande samenwerking met HUB Den Haag en SKIN Rotterdam.

Daarnaast zijn er financieel donateurs: kerken en individuen die ons middelen toevertrouwen. Ook mogen we jaarlijks een beroep doen op Kerk in Actie en fonds DBL. En zijn er andere donateurs, die graag anoniem blijven. Het maakt dat SOFAK haar werkzaamheden kan voortzetten; alles ten behoeve van de migrantenkerken.

In samenwerking met de fondsen Stichting Rotterdam, Haëlla Stichting, Maatschappij van Welstand, Insinger Stichting, Stichting Grace is in 2023 het projectplan 'Steun in de Rug' uitgerold. De aanleiding was dat uit allerlei onderzoek blijkt dat de maatschappelijke inzet van migrantenkerken van groot belang is. Ze genieten het vertrouwen binnen hun gemeenschappen, doen veel sociaal-maatschappelijk relevant werk op grotendeels vrijwillige basis (naar schatting 75% van de migrantenkerken heeft geen betaalde medewerkers in dienst), en bereiken mensen die de officiële instanties niet of minder effectief weten te bereiken. Tegelijkertijd is de financiële draagkracht van de migrantenkerken soms beperkt. Met meer financiële ondersteuning, in combinatie met capaciteitsversterking, zouden zij meer kunnen betekenen voor hun gemeenschappen en de bredere samenleving. Vermogensfondsen geven aan dat, voor zover deze inzet van de kerken past binnen hun doelstellingen, ze bereid zijn eraan bij te dragen. Zij lopen echter tegen het probleem aan dat maar weinig migrantenkerken fondsaanvragen indienen, en wanneer er wel contact is zijn de ervaringen over en weer niet altijd optimaal, wat leidt tot teleurstelling en afhaken.

Gesprekken die in september 2021 startten hebben geleid tot het opzetten van een 'loket', waar SOFAK een centrale rol in speelt. Genoemde fondsen doneren een bedrag per jaar aan SOFAK voor kleinere aanvragen (tot 4.000 euro) en dragen een van tevoren afgesproken bedrag bij voor grotere aanvragen (4.000 – 25.000). Er is een adviescollege opgericht waarin mensen met expertise zitting hebben; zij adviseren op grond van de aanvragen het bestuur van SOFAK. In het adviescollege hebben zitting: Bianca Groen Gallant (voorzitter), Peter Strating, Karin Schipper, Elias Agyemang (en hopelijk vanaf voorjaar 2024 Bosco Bangura).

Naast het 'stroomlijnen' van financiële aanvragen voor de migrantenkerken is gekozen voor capaciteitsversterking van SKIN, binnen hetzelfde projectplan 'Steun in de rug'. Twee parttime medewerkers van SKIN (Rick Wan en Elianne Schulz) helpen de kerken om geschikte aanvragen te doen; bovendien geven zij met collega's zoals Madelon Grant training aan migrantenkerken als het gaat om het opstellen van begrotingen, jaarplannen, verantwoording afleggen, etc.

Om het geheel in goede banen te leiden is geld vrijgemaakt om de projectadministratie uit handen te geven aan een professional, Tom van Stokkom. Madelon Grant is in 2023 nog flink actief geweest om het project van de grond te krijgen vanuit haar rol bij SKIN Nederland.

Resultaat

Het streven wat in het door de fondsen, SKIN en SOFAK geaccordeerde projectplan genoemd is staat in deze zinnen beschreven:

Beoogde resultaat van dit project, is dat relevant werk van migrantenkerken meer mogelijk wordt gemaakt doordat ze betere toegang krijgen tot financiële ondersteuning van fondsen.

Streven is dat over drie jaar gemiddeld 60-80 kerken per jaar ondersteuning ontvangen via dit nieuwe loket, waarbij we verwachten dat 10-25 kerken grotere toekenningen ontvangen, en ca. 50+ kerken kleinere toekenningen.

Als we kijken naar de daadwerkelijke cijfers over 2023 (waarin we slechts zes maanden effectief gewerkt hebben; er was een vertraging van enkele maanden op de eerder beoogde invoerdatum van 1 maart 2023), dan stemmen deze hoopvol en positief.

In totaal zijn er in 2023 54 reguliere aanvragen binnengekomen van 45 kerken (exclusief 38 aanvragen voor de kerstactie).

Van deze 54 aanvragen zijn er 41 (deels) toegekend door het bestuur. Dat betroffen 34 kleinere en 7 grotere toekenningen. In sommige situaties is er sprake geweest van het opvragen van verdere informatie, persoonlijk contact of het stellen van specifieke voorwaarden aan de toekenning. Er werden 4 aanvragen in eerste instantie aangehouden, later zijn ze alle vier toegekend. Van de ingediende aanvragen werden er 13 afgewezen. Gedurende het jaar viel er een bedrag van 5.454,88 euro vrij (omdat niet werd voldaan aan de toekenningsvoorwaarden of het bedrag niet geheel nodig bleek).

De kerken die we hebben ondersteund zijn qua achtergrond en samenstelling heel divers. Ze hebben Nigeriaanse, Ghanese, Ethiopische, Oekraïense, Congolose, Koerdische, Iraanse, Arabische, Chinese en Surinaamse *roots*, of een mix van dat alles. De projecten die SOFAK heeft ondersteund varieerden ook; veel daarvan zijn en waren gericht op het bereiken van de 'omgeving' van de migrantenkerk. Daarnaast ging het om jeugdkampen, weekenden voor alleenstaande moeders met kinderen, projecten om eenzaamheid te bestrijden, materiële en sociale en geestelijke hulpverlening aan mensen met een laag inkomen. De Kerstdagen vragen

vaak om extra groots uitpakken, zowel richting de vrijwilligers in kerken die het jaar door pro Deo inzet tonen, tot het bereiken van buurtgenoten, illegalen, eenzamen en ouderen in de omgeving van een kerk(gebouw).

Het is van belang om op te merken dat SOFAK nooit 100% van de begroting van activiteiten vergoedt. Meestal ligt onze bijdrage op ongeveer 50% van het bedrag. Er is dus altijd nog een eigen bijdrage vanuit de kerken en andere fondsen en sponsors nodig die deze activiteiten ook mede mogelijk maken.

Een greep uit de activiteiten en projecten waarin we konden bijdragen:

- Een conferentie voor Koerdische ex-moslims, die meer willen leren over het christelijk geloof.
- Het organiseren van een multicultureel korenfestival.
- Het bezoek van jongeren uit de Surinaamse Broedergemeente aan een conferentie van de PKN; om kleur en diversiteit te bevorderen.
- Huiswerkbegeleiding voor kinderen en jongeren uit minderbedeelde gezinnen. Dit zijn vaak kinderen die het thuis minder hebben en bij de kerk de gezelligheid en aandacht krijgen die ze nodig hebben.
- Support bij een campagne van migrantenkerken met de GGD, Your health is your wealth.
- Twee keer per week een ontbijt voor 80 kinderen in de Bijlmer, vanuit een van de actieve migrantenkerken.
- Ondersteuning Soup Kitchen, vanuit de kerk voor minderbedeelden in de buurt.
- Het vernieuwen van een liturgisch centrum in een kerkgebouw waar vier verschillende migrantenkerken gebruik van maken (en waar symboliek van groot belang is).
- Counseling van buitenlandse studenten, in een project van IFES met de migrantenkerken in de stad.
- Jongerenkampen en een vrouwenweekend voor diverse kerken.
- Studentenactiviteiten voor internationale studenten; om hen wegwijs in NL te maken en hen te helpen bij geloofsvragen.
- Muzieklessen voor kinderen, zodat zij op termijn betrokken kunnen zijn in de bands van diverse migrantenkerken.
- Diverse activiteiten rondom Pasen en Kerst, in verschillende kerkgemeenschappen, waarbij zij nadrukkelijk uitreiken naar hun (fysieke) omgeving.

Kerstactie SOFAK

SOFAK besloot om, net als voorgaande jaren, een bedrag vrij te maken voor een kerstactie voor internationale en migrantenkerken. Deze kerken konden een bedrag aanvragen van € 7,50 per persoon voor maximaal 100 personen per kerk. Met dit bedrag konden zij een kerstpakket samenstellen voor mensen in een kwetsbare sociaal- economische situatie, of een uitgebreide kerstmaaltijd organiseren voor mensen in de hun (sociale) omgeving.

De actie was een succes: maar liefst 38 kerken diende een aanvraag voor de actie. Het bestuur heeft 32 van de aanvragen gehonoreerd, 2 afgewezen en 4 aanvragers waren te laat met indienen van hun aanvraag.

Samen en samen hebben zij voor duizenden kerstpakketten gezorgd. Deze pakketten werden uitgedeeld aan mensen van binnen en buiten de kerk en bezorgden mensen in een tijd van crisis (energie en kosten levensonderhoud) een welkome aanvulling. De enthousiaste en dankbare reacties die deze kerken ontvingen, en weer met ons deelden, maakt ons dankbaar dat wij dit konden doen.

Wij zijn blij dat we hier als SOFAK een steentje aan konden bijdragen en dankbaar voor alle internationale en migrantenkerken die deze actie met enthousiasme hebben opgepakt en zo Christus' licht konden laten schijnen in hun omgeving.

Pastoresdag

De jaarlijkse pastoresdag stond dit jaar in het teken van de kennismaking van fondsen met migrantengemeenschappen. In het midden van het land ontmoetten we elkaar met zo'n 100 personen op 16 september 2023. Diverse fondsen presenteerden zich; een aantal pastors of vertegenwoordigers van migrantenkerken vertelden over *best practices*.

Bijzonder was dat we te gast waren bij de PKN Leusen: de gemeente had zichzelf aangemeld om 'in natura' SOFAK te steunen, middels vrijwilligers en een gebouw.

We kijken terug op een geslaagde pastoresdag, waarin we naast alle ontmoeting samen konden zingen, bidden en bemoedigd konden worden. Samen zingen, bidden, bemoedigd worden, workshops volgen en eten... waren de ingrediënten.

Ontwikkelingen binnen SOFAK

Intern heeft SOFAK in 2023 afscheid genomen van twee bestuursleden: secretaris Marjolein Hekman en penningmeester Jan Willem van Bruggen zijn afgezwaaid. We zijn hen zeer dankbaar voor al het werk dat ze verzet hebben!

Nieuwe bestuursleden die we mochten verwelkomen zijn Jonathan Voorwinden uit Utrecht (penningmeester), Michelle Yang uit Arnhem en Andrea Damacena Martins uit Den Haag. Samen met Gé Drayer (Apeldoorn), Betty Tjipta Sari (Den Haag) en Jurjen ten Brinke (voorzitter) uit Amsterdam vormen zij het huidige SOFAK bestuur.

Veel tijd is gaan zitten in het overleg met andere protestantse vermogensfondsen. Diverse fondsen hebben een beroep op SOFAK gedaan als het gaat om de expertise die we hebben in het contact met migrantengemeenschappen.

Voor het verdere verloop van project 'Steun in de rug' zijn ook nieuwe fondsen aangetrokken; te weten 'Kerk & Wereld' en het 'Francine van der Meer fonds'. We zijn blij dat we daarmee nóg meer kerken kunnen gaan helpen in hun taak en verlangen om God en mensen te dienen.

Het bestuur van SOFAK bestaat per 1-1-2024 uit:

- Jurjen ten Brinke (voorzitter)
- Jonathan Voorwinden (penningmeester)
- Gé Drayer (secretaris)
- Betty Tjipta Sari (lid)
- Michelle Yang (lid)
- Andrea Damacena Martins (lid)

Niemand van de bestuursleden ontvangt een honorarium voor de werkzaamheden; de voor hen beschikbare vrijwilligersvergoeding is in alle gevallen ten goede gekomen aan SOFAK.

Financiën

Voor de financiële cijfers verwijzen we u naar de jaarrekening die los van dit jaarverslag is opgesteld, echter hieronder een toelichting op een aantal belangrijke cijfers:

Het balanstotaal is in 2023 gegroeid van 167.422 euro naar 222.950 euro. Deze groei van de balans komt met name door een groei van het eigen vermogen. Het vermogen van de stichting is vanaf 2023 onderverdeeld in 2 bestemmingsreserves; (1) het continuïteitsreserve, die als doel heeft om te waarborgen dat SOFAK de kosten van activiteiten kan doorzetten wanneer fondswervingsbaten terugvallen, en (2) het bestemmingsreserve kerken, wat als doel heeft om ook aanvragen van kerken te blijven continueren wanneer baten terugvallen. Het doel is om in de toekomst 75% van de begrote toekenningen van het volgende verslagjaar te dekken vanuit het reserve.

Het resultaat van 2023 bedraagt 39.839 euro, wat naast de structurele steun van onze trouwe donateurs, komt door een grote gift van 50.000 euro aan het einde van 2023. Het bestuur heeft besloten om het resultaat onder te brengen in de nieuw gevormde reserves.

In totaal is 226.986 euro aan baten ontvangen vanuit fondsenwerving, wat een flinke stijging is t.o.v. 2022, en ook een flinke afwijking is van de begroting. Met name het nieuwe projectplan 'Steun in de Rug' is hiervoor te danken. De ingang van dit project heeft ook gezorgd voor een stijging van de lasten van 76.558 euro naar 188.325 euro, waarvan het overgrote deel toe te rekenen is aan ondersteuning van de kerken.

Van de 188.325 euro aan lasten is 186.809 euro direct toe te rekenen aan de doelstelling, wat neerkomt op 99,20% van de totale lasten. Wanneer de kosten van de projectadministratie worden gezien als beheerskosten, is 90,36% van de totale kosten direct toe te rekenen aan bestedingen aan doelstellingen.

Tot slot

De Bijbel spreekt over het Koninkrijk van God – dat in de toekomst volmaakt gestalte krijgt, maar dat nu al zichtbaar is. Jezus sprak er diverse keren over.

We vinden het een voorrecht om kerken te mogen dienen waar de daad en het Woord hand in hand gaan; méér dan in menig Nederlandse kerk het geval is.

Met relatief kleine bedragen kunnen we voor tientallen kerken een wereld van verschil realiseren. Daar zijn we dankbaar voor; het is fijn om onderdeel te zijn van de bloei van migrantengemeenschappen.

Veel mensen zetten zich gepassioneerd in. Dat geldt voor de migrantengemeenschappen zelf, maar ook voor fondsen, donateurs en mee levenden.

Veel dank voor het vertrouwen dat ons als SOFAK gegeven is! Met elkaar mogen we zo bouwen aan Gods Koninkrijk en elkaar tot zegen zijn. We zien in vertrouwen uit naar een vruchtbare verdere samenwerking in 2024.

Namens het bestuur,
Jurjen ten Brinke, *voorzitter SOFAK*

Op de hoogte blijven?

SOFAK heeft een website (www.sofak.nl) en een Facebookaccount. Daarnaast versturen we 3-4x per jaar een digitale nieuwsbrief. U kunt zich hier op abonneren door een email te sturen naar info@sofak.nl.

Uw steun, door middel van gebed of financiën, blijft van harte welkom. Alleen dankzij deze steun kan SOFAK haar werk onder de internationale en migrantenkerken blijven doen.

Samenwerkingspartners

SOFAK werkt met diverse organisaties samen; met name SKIN, SKIN Rotterdam, SKIN Amsterdam en HUB Den Haag zijn onze samenwerkingspartners. Zij verzorgen de nodige trainingen aan migrantenkerken en worden ook geregeld geconsulteerd bij de beoordeling van aanvragen.

De fondsen DBL en Kerk in Actie steunen SOFAK al lange tijd; dat geldt ook voor een aantal fondsen die zich verenigd hebben in het projectplan 'Steun in de rug', te weten stichting Rotterdam, Maatschappij van Welstand, Haëlla stichting, stichting Grace, Insinger Stichting, Kerk & Wereld en Francine v/d Meer stichting.